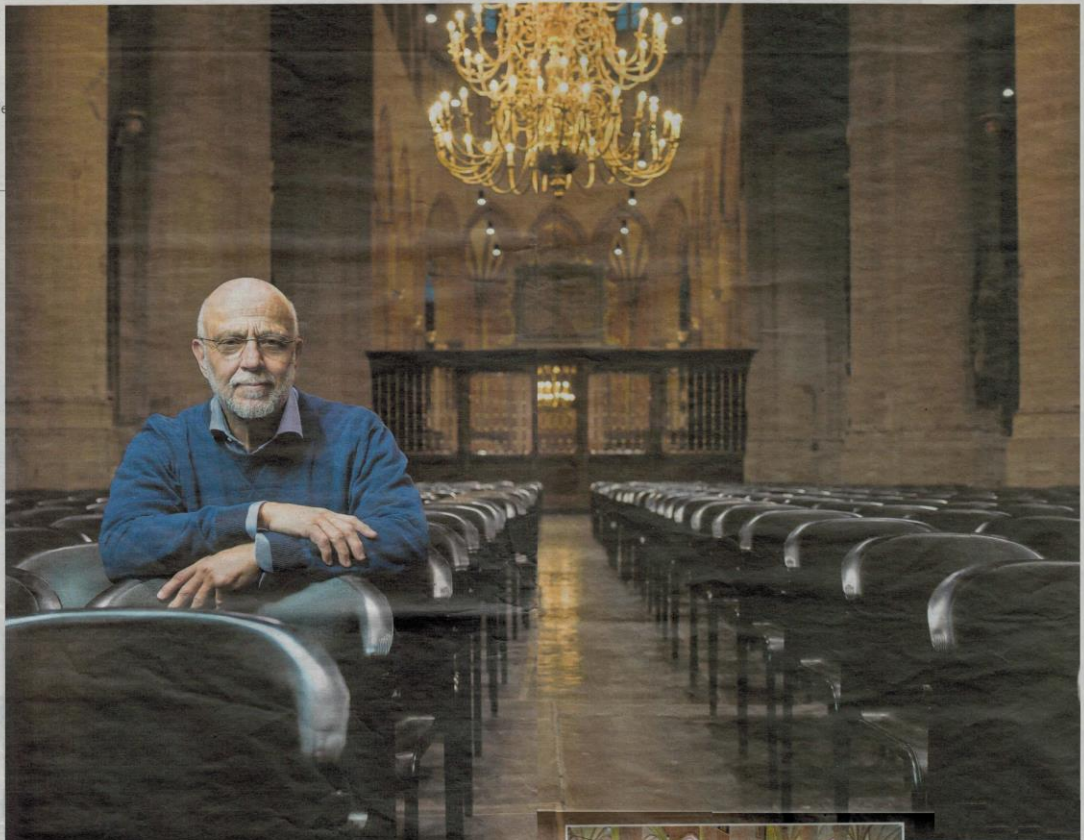

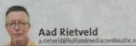
Dominee Ad Alblas werkt aan de 'overweging' voor zijn twee laatste kerstnachtdiensten in de Leidse Pieterskerk. Het motto? Pace et bene, vrede en alle goeds. „Als je dat tegen iemand zegt, dan gebeurt er iets.”

Alblas wil het vuurtje van de hoop opporren

Dominee Ad Alblas maakt zich op voor zijn laatste kerstnachtdiensten.

FOTO TRACQ VAN DER EIJ

Aad Rietveld
a.rietveld@leidschdagblad.nl

Leiden • Het bureau in zijn Oostgeester werkkamer ligt vol met boeken, krantenartikelen en aantekeningen. „Daar zit van alles tussen”, zegt Ad Alblas. „Een mooi gedicht, de noodkreet van een arts in Aleppo.” Hij put er inspiratie uit voor de overweging in zijn kerstnachtdiensten van komende zaterdag. Het worden de laatste. Na dertig jaar als dominee van de Leidse Binnenstads Gemeente gaat Alblas volgend jaar zomer met emeritaat. In zijn eerste kerstnachtdienst, in de Ennemaker in de Amsterdamse Watergraafsmeer, liet hij de lichten doven, draaide hij *Ik zie een ster* van het duo Mouch & McNeel en liet hij die ster verbeldden met een schijnwerper. Midden in een kerstnachtdienst in de Leidse Pieterskerk belde hij live met een vertegenwoordiger van de Nodelandse kerken in Bethlehem. „Ik tap uit

verschillende vaatjes om de mensen te raken.” In de preken van Alblas is de actualiteit nooit ver weg. Vrede op aarde is een terugkerend motief, maar vluchtelingen en armoede en oorlog zijn dat ook. Dat spreekt eigenlijk vanzelf, vindt de dominee. „Daar moet het over gaan. Geloof is een manier van omgaan met onzekerheid en onveiligheid.”

Wanhoop
De dienst op kerstavond in Leiden is een publiekstrekker van jewelste. De eerste keer na de verhuizing van de Marekerk naar de Pieterskerk kwam er zo veel volk op af, dat een suesg verstoort raakte. Bij die dienst stonden de mensen tot in de portalen. „Tot wanhoop van de directeur van de kerk”, herinnert Alblas zich. „Dat was niet verantwoord, we hadden de kerk eigenlijk moeten onttruimen, maar dat kon natuurlijk ook niet.” Sindsdien is er een grens gesteld aan het aantal kerkgangers. En er

'Het kerstverhaal driipt van de symboliek'

werd meteen besloten tot twee identieke diensten op kerstavond. Een jaar later kwam daar nog een viering voor de kinderen bij, om 18.30 uur. **Perfekte stem**
Het feest, de sfeer van de kerk en de samenhang trekken veel mensen naar de woondiensten, die op zondag zelden of nooit in de kerk zitten. In 2006 preekt NRC Next de 'kerstnachtsmis in de Pieterskerk in het oude centrum van Leiden' aan als een soort nostalgisch toeristisch uitje voor mensen die niet of niet meer geloven. „Alle andere bezoekers komen vóór, ook nooit in de kerk. Daar hoef je je niet schuldig over te voelen. Dominee Alblas heeft de

perfekte stem om je het verhaal nog eens voor te lezen. De kerstboom reikt bijna tot het dak en buiten wacht na afloop een van de meest Anton Pieckervrije decors van Nederland.”

Vertrouwen

Alblas vindt het niet erg. „Ik vind het fijn als mensen ervoor kiezen om kerst in de Pieterskerk te vieren. Ik voel het vertrouwen dat mij er toe kunnen bijdragen dat hun kerstgevoel wordt aangewakkerd en versterkt. De mensen die komen, al is het met argwaan of tegenzin, die nemen er iets van mee.” Hij stelt zich er ook op in. „Die preek maak ik vier keer. Hij moet de hoogleraar en de arbeider aanspreken, de gelovige en de agnost. En ik heb een kwartierje tekst, hooguit zeventien minuten. Dus er wordt ook veel geschrapt.” De avond begint met een kinderdienst, waarin het verhaal van de geboorte van Jezus wordt gespeeld. „Daar ga ik anders in. Dat is vooral improviseren en reageren op de kinderen. Maar ik moet ook goed

opletten en op de juiste tijd de clou geven voor de spelers, zodat ze niet te vroeg met het kindje opkomen. Ik zweet me een rotje, maar het lukt me volgens mij wel.” Maar het kerstverhaal, zegt Alblas, gaat eigenlijk niet over de geboorte van een kind. „In het evangelie wordt het kind een teken genoemd. Uw heiland, uw redder is geboren. Dat is meer dan een kind. Dat verhaal gaat over het kwetsbare begin van iets nieuws. Iets nieuws dat, net als een

alleen te praten, mijn hele lijf doet mee. Je leeft toch een beetje in een andere wereld. Je voelt de hoop van de mensen die binnenkomen om gevoed en getroost en uitgedaagd te worden. En je wilt het vuurtje van de hoop opporren.”

Vredegroet

Het thema van de dienst is de vredegroet van de orde der Franciscanen: *pace et bene*, vrede en alle goeds. Het is een thema dat voortwijst naar Alblas' afscheid, volgend jaar juli. Het zijn sterke woorden, vindt hij. „Vrede en alle goeds als je dat tegen een ander zegt vanuit je hart, dan gebeurt er iets. Zo kunnen wij in de wereld het verschil maken, weg van de verharding.” Als rond middernacht de bezoeken van de tweede kerstnachtsdienst de kerk verlaten en het Anton Pieckervrije decor in stappen, dan zit het erop voor Alblas. „Dan is het klaar. Het zijn mijn laatste kerstnachtsdiensten. Ik leef er met vreugde naartoe, ik zal er met vreugde op terugkijken.”